

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre	6 frt. — kr.
Fél évre	3 „ — „
Negyed évre	1 „ 50 „
Egyes szám ára	6 „
Külföldre egy évre	8 „ — „

Ezen lap megjelenik
hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap,
a csikmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

Hirdetések közlési díja:
minden egy hasábos garmond
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr., s minden egyszeri közlés
után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyíltér“ rovatban
közlendő cikkek soronként
10 kr. díjért közöltetnek.

SZERKESZTŐSÉG:

KÉZDI-VÁSÁRHELYT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SOMLYÓN:

Móricz Gyula szerkesztő lakásán.

KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHELYT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SZEREDÁN:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

A lap tartalmát illető közlemények a szerkesztőségekben, az előfizetések, hirdetmények, nyíltéri cikkek, stb. a kiadóhivatalokban fogadtatnak el.

Válság a gabonaüzletben.

Földművelő népünk, mely annyi ezer oldalról van igénybe véve s oly nagy állami és községi terheknek van alávetve, hogy már roskadoz alatta, kinos helyzetben szinylódik, és elmondhatjuk bátran: válság előtt áll.

A Székelyföldön, ős- és tavasz-gabonánkat összevéve, alig lett közepes termésünk. Ennek daczára a gabona ára nagyon leesett. Most pedig, az év utolsó negyedében, az őszi napokon, az adó, a téli ruházódás, cselédtartás és számtalan más szükségletek fedezése oly óriási igényekkel lép fel még a legegyszerűbb földművelő székely életében is, hogy ugyan törheti a fejét, mikép álljon ezen igényeknek elébe. A leesett gabona-ár miatt 30—50 frtért egész évi kenyérnek valóját olcsón el kell vesztegetnie a szegény embernek. Nincs egyéb, miből pénzt csinálhatna. Ezzel szemben minden árucikk, még a liszt és szesz is, mintha a rozs és buza ára ma is 6—10 frt lenne, méregdrága. A gyárosok pedig azzal mentegetőznek, hogy nagy a fogyasztási adó. S ha némely gyáros, a mai árban is, a gabonáért pénzt ad: nagy irgalmasságot látszik gyakorolni a szegény megszorult néppel szemben. Bizony kinos helyzet ez, és valóban válságos dolog, midőn az emberek pár havi szükségletek fedezésére egész évi kenyérrel el kell adni, hogy aztán később mást vegyen, habár tőkéje vagy néhány parcella földje árán is.

A „Székelyföld“ tárczája.

Ugy hullámszik . . .

Ugy hullámszik, ugy zajg bennem
Az érzelmek árja!
Szívem újra kétségkívül
A bolondját járja.

Azt gondoltam, hogy már régen
Tul vagyunk az árkon,
S nem hittem, hogy pár hamis szem
Oly könnyen megártson.

Térj magadhoz, te bohó szív!
Hajts az ész szavára!
Legyen dőre álmaidnak
Vége valahára!

Oh, ha te e csalfa szempár
Rejtélyes tüzeiben
A szerelem lángját látod:
Fel fogsz sülni szépen.

E láng, melyről azt hitted, hogy
Melegít, hogy éget:
Lidérczfény csupán, a mely még
Örvénybe csal téged.

Elemér.

Gombos uram leánya.

(Elbeszélés.)

Irta: Dobay János.

VI.

(Folytatás.)

Mindketten felmentek a hágesón és a szabad ég alatt valának. Már kezdett kelet felől az ég pirkadni s így a környezet tisztán kivehető volt. A várkastélyból csak csupán egy fal állott épen. Köröskörül mindenütt omladék, melyek közt buján tenyészett a bozót. A váromtól a völgyig sűrű bokrok fedték az egész oldalt, melyek itt-ott áttörhetetlen sűrűséget képeztek.

— Most már, fiam, lemegyünk a bejáratához, melyet Gombos uraimék használtak, s ha még lehet, segítünk Gombos uram áldozatain. A kötélhágesót vedd magadhoz, mert arra még szükségünk leend.

Leindultak az oldalon s a különös asszony itt is csodákat mivelt. A legáthatlanabb sűrűségeken könnyen tört át, mintha még az ágak is az ő bűvös hatalma alatt állának.

— Ismerek én itt minden bokrot, minden fűszálat — szólt, mintegy kitalálva az ifju gondolatát. — Többet jártam én ezt a helyet, mint akár Gombos uram is. Ez az én

Kevéssel van rosszabbul nálunk is. A „Standard“ részletesen kiszámítja, hogy Angolországban a mai gabonaárak mellett a molnár eleget nyer, ha a lisztnek fontját egy pennyn adja el. És nálunk? Nálunk a mai árak mellett a szegény földművelő évenként 25—30%-ot veszít s más valaki, pl. a molnár vagy pék avagy mindkettő együtt 25—40%-ot nyer évenként körül-belül tizenkétszer, vagyis valahányszor pénzét megforgatja.

A „Mosk. Wied.“ pedig így ír: A gabonaárak folytonos esése nemcsak az exporteurókat sújtja, hanem általában visszahatással lesz az egész ország jóllétére; igen sok ember fog tönkre menni, különösen azok közül, a kik földművelésből élnek.

Szükséges, hogy a kormány feltétlenül segítsen földművelőinket s így minden kormány a magáéin, mert különben menthetlenül tönkre mennek.

A kormány lehetőleg nyisson nagyobb hitelt a gabonára. Ez érdekében áll az államnak államgazdasági szempontból. Ezáltal a gabonaárak esése megakadályoztatnék s a tulajdonosok valamint a jelen, úgy a jövő hasonló esetekben addig várhatnának az eladással, míg az árak meg nem szilárdulnak, úgy, hogy a gabonát az árak hirtelen esésének veszélye nélkül lehessen a piacra vinni.

Szükséges, hogy a kormány a földművelő néposztálynak e tekintetben

birodalmam, melyben minden fűszál engedelmeskedik nekem.

Egy néhány ölnyre egy szédítő mély szikla-árok zárta el az utat, azonban egy ledől fatörzs természetes hidat képezett a mélység felett. Az asszony biztos lépésekkel haladt keresztül a keskeny hidon s az ifju habozás nélkül követé. A tulsó oldalra érve, a mélység szélén mentek tovább. Nehány lépés után az asszony megállt s ujjával egy helyre mutatott.

— Nem megmondtna, hogy itt látni fogunk valamit? Hej! jól ismerem én Gombos uramat.

Az ifju a kérdéses hely felé nézett. Egy kidült fatörzs, mely itt is hidul szolgált a mélység felett, az innső szélén ketté szakadva, behullott a sziklahasadékba s ott hevert, egy sziklaucsucson fennakadva.

— Látod, édes fiam, ez a Gombos uram műve; átfűrészelte a hidat, hogy bűntársaitól örökre megszabaduljon. Így szokott ő eljárni. E szerencsétlen emberek eddig meghaltak s nekünk most csak az a kötelesség maradt, hogy eltemessük, ha csak sikerülni fog hozzájuk jutni. Gonosztevők valának s megérdemlik végzetüket, de mi legyünk kegyelmesek irántuk s adjuk meg nekik a végtisztességet. Most az a kérdés, hogy miként fogunk a mélységbe leereszkedni; e kötél-

is segélyére siessen, mert az árak gyors és feltartóztatlan esési veszélyének a nemzet ezen fő és nélkülözhetlen osztályát kitenni és kiteve tartani nem lehet.

Manapság a földön több adóteher van, mint a szeszen vagy bármely más cikk. Ámitásnak tűnik fel tehát, midőn a szeszgyárosok a gabona olcsó bevételezésénél és a szesz drága áron való eladásánál azzal mentegetőznek, hogy nagy a szeszadó. Már ha a gabona ily olcsó áron kél el, a gabonaárakkal arányban kellene lenni a szesz, a liszt, az olcsó marhaárakkal pedig a hus stb. árainak. Ideje volna már a társadalmi, nemzetgazdasági s általában minden napi életkérdésben a kívánt arányosság és egyensúly helyreállításáról a hivatottaknak gondoskodni.

Felvidéki.

Országgyűlés.

A képviselőház a lefolyt két hét alatt az Ő felségéhez intézendő válaszfeliratot tárgyalta. Jeles szónokok állottak a küzdőterre minden párt kebeléből s így a trónbeszédre adandó válasz a lehető legérdekesebb vitát idézte elő. A vita mindvégig megfelelt a parlament méltóságának, kivéve a mult szombati tárgyalást, melyet a nem régiben alakult antiszemita párt egyik új vezértagja: Zimándy Ignác tett emlékeztetéssé, kinek beszéde a házban a legzajosabb jelenetekre szolgáltatott alkalmat. Oly modorban beszélt ugyanis, a minőt még parlamentünkben nem használt soha senki. A ház eleinte sajtószertü meglepetéssel, később tü-

hágosó nem elég hosszú. Van nálam ugyan még egy darab kötél, mit még a hágesó végébe köthetünk; azonban ezen leereszkedni, egy kissé nehéz feladat. Van-e kedved, édes fiam, e két gonosztevőért életedet kockáztatni?

— Mindenesetre — szólt készséggel az ifju. — A hol két ember életéről van szó, ott nem szabad a nehézségeket mérlegelni.

— Nem két életről, hanem két hulláról beszélj. Nem ismered, fiam, e borzasztó mélységet kiálló hegyes csucsával. Ide bebukva, ember élve elő nem kerülhet, mert ha a kiálló sziklanyulványokon szét nem zuzza magát, alant a mindinkább összeszoruló két sziklafal hídeg, ölelő karjai közé jut, melyek közül nincs többé szabadulás.

— Megkísértem megmentésüket. Élve, vagy halva, de felhozom őket.

— Menj tehát, édes fiam; erős izmaidnak, melyek segélyével viágos kertembe egykor leereszkedtetél, most is nagy hasznát veend.

Az öreg asszony egy hosszú erős kötelet vett elő s azt a kötélhágesó végébe erősítve, leeresztették a mélységbe, aztán a hágesót egy fatörzshöz erősítve, az ifju leereszkedett. Midőn a hágesónak vége lett, a lecsúgókötélbe kapaszkodott s lassan szállt mind alább, alább. Szeme lassan-ként hozzá-

relmetlenkedve, a nyugtalanság zajával, majd pedig ki-kitörő derűtséggel hallgatta a rettenetes kifakadásokat. Egy ízben aztán olyan kifejezést használt, melynek hallatára a karzaton levő nők ijedten menekültek ki a házban hirtelen szörnyű láma támadt. Minden oldalról felhangzottak a kiáltások: „Rendre! Rendre!” Az elnök nem is késett a rendentasítással, még pedig olyan modorban, melyből kitűnt, hogy Péchy Tamás nagyon fel lehetett háborodva. Ezután néhány képviselő között igen heves szóváltás támadt, mely után a ház áttért a kérvények tárgyalására.

A hétfői ülés érdekes volt, bár viharosabb jelenetek nem zavarták meg a tárgyalás menetét. Afféle zajos intermezzók, elnöki rendentasítások, haragos közbeszólások, személyes kérdésben való felszólalások történtek ezuttal is, de a szombati üléshez képest a vita magas parlamenti színvonalon állott. A napirend előtt Pauler igazságügyminiszter betérjesztette a polgárosított határörvidékek fennálló házközösség megszüntetéséről szóló törvényjavaslatot, Tisza miniszterelnök pedig a jobboldal élénk helyeslése közt a főrendiház szervezéséről szóló javaslatot. Több kevésbé lényeges ügy elintézése után folytatott a felirati vita. Első szónok Horváth Gyula volt. Az 1848-ki törvények alapján azt fejtette, hogy Magyarország, mint állam, csak addig tarthatja fenn magát, míg a demokratikus alapokon áll. Polemizált Apponyi Albert gróffal és Horánszkyval. Utána Fenyvessy Ferencz szólalt fel. Sikra szállott az utóbbi időkben megingatott parlamenti méltóság érdekében. Különös élel fordult az antiszemita ellen, kiknek köréből egymást érték a közbeszólások. A következő szónok Tisza Kálmán volt, ki Fenyvessy szavaira reflektálva, beszédének élet szintén az antiszemita ellen irányozta. Végül nagy hatást keltett Jánossy János beszéde, ki mint pap, tiltakozott amaz elvek ellen, miket Zimándy és Kömlössy Ferencz — kik hasonlóképp katolikus papok — a megelőző ülések alatt hangoztattak a házban. Élénk helyeslés közt jelentette ki, hogy Zimándy Ignácz felépését az egész magyar klérus nevében a legmélyebben sajnálja.

A felirati vita hatodik napján, kedden, mindössze csak három szónok beszélt. Elsőnek Haviár Dániel, a függetlenségi párt ez új tagja szólalt fel s partolta az Irányi által beadott felirati javaslatot. Ezután Horváth Boldizsár szólalt fel. A ház osztatlan figyelemmel hallgatta a jeles szónoknak nagyszabású beszédét, melyben magasabb színvonalról fejtegette a különféle politikai irányokat, a liberalizmust és konzervativizmust, a társadalmi mozgalmakat s a liberalizmusnak

szokott a mélységben uralkodó homályhoz s vizsga szemekkel nézett mindenfelé, ha valahol a szerencsétlenek hulláját megláthatná. A két sziklafal lassanként annyira összeszorult, hogy már-már alig lehetett lejjebb hatolni. Az ifju szétrézt a borzadva pillant meg a két embert a két sziklafal közé beélve. Egy kiálló párkányon egy kis pihenőt tartva, rövid gondolkodás után még lejjebb ereszkedett s kötéllel a két mozdulatlan emberi testet keményen megkötözve, visszament. Közölte az öreg asszonynyal, hogy mit látott s aztán együttes erővel elkezdék a hullák felhuzását. Egy órai kínos munka után a két iszonyuan szétzuzott hulla a mélység szélén fektűt. Az öreg asszony azonnal megvizsgálta, hogy nincs-e élet bennük. Az egyik meg volt halva, a másiknak még dobogott a szíve. Az ifju vizet hozott kalapjában a közeli forrásból, szájába egy néhány cseppet öntött, az asszony meg dörszöléssel igyekezett az életet visszahozni. Az ember néhány perc múlva nagy lélekzettel vett, szemeit felnyitá s ajkai mozogtak, mintha valamit mondani akart volna. Mindketten oda hajoltak s tisztán megértették a következő töredezett szavakat:

— Gombos ... fiamat mentették meg ...

A haldokló ajkai még mozogtak, de szavát már nem lehetett érteni. Nemsokára ez is megszűnt s egy utolsó sohajtással megszűnt élni.

ezekkel szemben való feladatát. A jobboldalon zajos éljenzés hangzott fel, mikor Horvát Boldizsár kijelentette, hogy elfogadja a többség felirati javaslatát. Öt percznyi szünet után csaknem üres ház előtt Simonyi Iván mondott másfélórás tartó beszédet antiszemitikus irányban, de mérsékelt hangon indokolva saját külön felirati javaslatát.

Csütörtökön a napirend előtt Gromon Dező, mint a II. bíráló bizottság elnöke, jelentette, hogy Tholdy-Horváth Lajos gróf bereczki választását a bizottság megsemmisítette s a költségeket kölcsönösen megszüntette, mire Ugron Ákos szólalt fel, rosszaságát fejezve ki a felett, hogy a választási elnök eljárását semmivel sem torolják meg; kívánja, hogy a belügyminiszter ez alkalommal határozottan a törvény értelmében járjon el. Az elnök ama megjegyzése után, hogy a bíráló bizottság határozatai fölött való tárgyalás nincs megengedve, Ugron Ákos kijelentette, hogy e tárgyban interpellációt fog betérjeszteni. A felirati vitában három szónok vett részt: Nendtvich Károly, Barla József, Sággy Gyula.

A képviselőház a felirati vita végeztével s a pénzügyi exposé előterjesztése után november 20-ig szünetelni fog.

A csikmegyei r. k. néptanító egyesület évi közgyűlése.

Folyó hó 22-én tartott meg a közgyűlés Csik-Somlyón, a főgymnasium rajztermében.

Földes József képezdei igazgató és egyesületi elnök d. e. 10 órakor meggyűjtán a gyűlést, üdvözlö a nagyon is csekély számban megjelent tagokat és még inkább örvendene, ha ezen üdvözlését többekhez intézhetné; de reményli, hogy perezek mulva többen is meg fognak jelenni. Megnyitó beszédében terjedelmesen foglalkozik a tárgysorozattal és az egyes pontozatok érdekessége és fontosságával. Különösen melegen szól az országos tanító-segélyegyletről, elmondja ennek célját és nagy elismeréssel emlékezik meg a magyarországi püspöki karnak ezen téren kifejtett buzgósága és áldozatkészségéről.

Olvastatik Lönhart Ferencz erdélyi püspöknek a leirata, melyben az 1883. június havában tartott tanitógyűlés jegyzőkönyvének tartalmát helybenhagyó tudomásul veszi és a tanító-egyesület könyvtára jegyzőkének egy példányát felterjeszteni rendeli. Tudomásul és ahőztartásul vétetett.

Felolvastatik a mult gyűlés jegyzőkönyve, mely hitelesítve van ugyan s csupán tudomás vétel végett olvastatik fel.

Mindketten mélyen meghatva e szomorú látvány által, ott álltak némán, szótlanul a két hulla felett. Végre az asszony szólalt meg komoly, ünnepélyes hangon:

— Ez, fiam, a bűn büntetése. De hogy bűnhődik az, a ki sokkal többet vétkezett, mint ezek itt?

Az asszony elhallgatott s kevés szünet után lassu, tompa hangon folytatá:

— Ha a villám az erős tölgyet szétrombolja, a szelid gerle is, mely lombjai között fészket rakott, életét veszti. A sors intézkedések csodálatosak. A hamisért gyakran az ártatlanok is lakolnak ... Az ég legyen kegyelmes Gombos uram iránt s ne sujtson ártatlant az ő sok bűneiért.

Az ifju kebléből mely soha volt a válasz ezen ünnepélyes szavakra.

— Most már, édes fiam, — szól a vén asszony — e hullák eltakarításáról gondoskodjunk. Az anyaföld kegyelmes s mindenkit keblébe fogad. Eltemetjük őket, hogy a lefolyt drámáról semmi se maradjon. Itt a sors már intézkedett. Szükségtelen az emberi igazságszolgáltatás.

Hosszas fáradságos munkával gödröt ástak, belefektették a két hullát s földdel és száraz falevelekkel betakarták.

— Az ég legyen irgalmas bűnös lelkeik iránt! — szól az asszony komor, ünnepies hangon, s ennyiből állt a halotti beszéd a két szerencsétlen felett.

1883. évről szóló jegyzői jelentés mely részvétellel emlékezik meg Györffy Iván derék és munkás néptanítónak és írónak elhunytáról. A jelentés szerint ugy az alsiki, mint a felesiki fiókegyesület 2-2 gyűlést tartott, a központi választmány pedig szintén 2 gyűlést adta jelt munkásságának. Végül bucsut vesz a tanítótestülettől és lemond jegyzői állásáról, miután más körletbe lett áthelyezve. Elnök indítványára a jelentés tudomásul vétetik, jegyző eltávolítása felett míg egyrésztől sajnálattát fejezi ki a gyűlés, másrészt örvend, hogy egy tagtárs sokkal kedvezőbb állásra emelkedhetett.

Könyvtárnok jelentése szerint a könyvtár áll 223 műből 86 kötetben. A jelentés szerint a könyvtárt leginkább a tanítóképezde növendékei vették igénybe. A jelentés tudomásul vétetett.

Pénztárnok statisztikai kimutatást terjeszt elő 1876. évtől hátralékban levő rendes és pártoló tagokról, melyből kitűnt, hogy hová-tovább több és több hátralékos mutatkozik és főként a rendes tagok közül.

— A gyűlés szomoruan vette ezen körülményt tudomásul és épen ezért meghagyja a pénztárnoknak, hogy a jövő gyűlésen mindazon hátralékosokat, kik addig köteleimnek eleget nem tesznek, névszerint mutassa ki. A pénztárvizsgáló bizottság ajánlatára Lakatos Izra pénztárnok a számadás terhe alól a multa felmentetik.

Élthes Elek kir. tanfelügyelő másolatban közli a vallás- és közoktatási m. kir. miniszternek leiratát, melyben kifejezi, hogy arról értesült, miszerint némely tanítótestületek gyűléseiken politikai ügyekkel és kérdésekkel is foglalkoznak, minek megtörténtét jövőre szigoruan betiltja. Ezen körrendelet tartalmára, miként a tanfelügyelő kisorsó levelében is kifejezi, a csiki tanító-egyesület nem adván okot, a leirat tudomásul vétetik.

Fodor Antal tanító, mint a csiki r. k. tanító-egyesület választott képviselője az országos tanitógyűlésről terjedelmes és igen ügyesen összeállított jelentést tesz, mely majdnem egy óráig igénybe vette a hallgatóság figyelmét.

Móricz Gyula indítványára a jelentés elismeréssel vétetett tudomásul.

Ezután Veress Lajos csikszere dai polgári iskolai tanító tartott felolvasást a folyékony és értelmes olvasás akadályairól a népiskolákban, és azon módokról, melyek által ezen akadályok legyőzhetőek volnának.

Ezen értekezésben a felolvasó egészen önálló nézpontokra helyezkedett, s mint látható, tapasztalatokból indul ki. Minthogy javaslata az országos népoktatási tantervbe ütközik, — szívesen elhallgatott; de an-

— Már most, édes fiam, — kezdé az öreg asszony — jer, kövess s tudj meg mindent. Az én kis kertem csendes magányában elmondok neked mindent, a mit még nem tudsz. De mielőtt tovább mennénk, tán nem lesz érdektelen e váromról holmit elmondani. A nép, a mint tudod, Tündér Ilona várának nevezi s azt hiszi róla, hogy ott még most is kísértetek tanyáznak. Sokan láttak éjjel fényt és kísérteties alakokat mozogni a romok között. Gombos uraimék tartottak itt összejöveteleket, de a nép földfeletti dolgozat látott benne. Kerülte minden jó lélek még a táját is e helynek, mi a banditák terveinek épen megfelelt. A várkastély földalatti termekkel és titkos kijáratokkal bővön el van látva s egészen alkalmas törvényellenes üzelmekre. Abban az időben nálunk gyengén állott a közbiztonság, a hatóságok összedugott kézzel nézték azt a roppant sok bűnt, mely a határszálon napirenden volt. Gombos uraimék háborítatlanul üzték bűnös mesterségüket; majd mint rablóbanda ütöttek fel fejüket, falkánként hajtvá át a határon a szegény emberek marháit, majd meg hamis pénzekkel árasztották el a vidéket. Még azt sem tudta senki, hogy szervezett banda, avagy egyesek keze működik. A hatóság által indított nyomozat sohasem vezetett eredményre. Egy néhány gyanús ember lépre került s azok aztán meglakoltak Gombos uraimék helyett is. Körülbelül 30 éve,

nak gyakorlati megkísérlésére semmi határozat nem hozott.

Földes József tanítóképezdei igazgató és egyesületi elnök ismerteti Józsa Sándor művét: „Csikmegye földrajza a földrajz elemeivel. A miniszteri tantervnek megfelelőleg a népiskolák III. osztálya számára írta Józsa Sándor tanító. Ára 35 kr. Gyergyó-Ditró. Szerző tulajdona. 1884.”

Földes Józsefnek ezen alapos és egész odaadással összeállított ismertetését a gyűlés köszönettel fogadja és felhívja, hogy bírálatát a „Székelyföld“-ben tegye közzé. *)

(Folytatása következik.)

Elnöki megnyitó.

Az országos Vörös kereszt egyület Kézdi-Vásárhely városi és vidéki választmányának okt. 17-ki gyűléséből.

Tisztelt közgyűlés!

Legszívesebben üdvözlöm a választmány tisztelt tagjait, s midőn most először foglalom el ezen egyület elnöki székét, legbensőbb köszönetemet élő szóval is kifejezem a megválasztatásom iránti bizalomért.

Önök, kik oda hagyva a mindennapi élet gondjait és foglalkozásait, eljöttek, hogy egy órát szenteljenek a nemes célnak, nagy köteleességet teljesítenek. Nagy horderejű cél az, tisztelt közgyűlés, melyet a Vörös kereszt egyület maga elé tűzött! Az életben előjövő csapások között bizonyára a háboruk által okozottak a legterheesebbek.

Hol egy ország temetővé válik s ezerek s százezrek jalkiáltása, kétségbeeső siránkozása mellett hull a föld a kopsókra; hol addig boldog családok a családfők elesése által megfosztva támaszuktól, vezetőjüktől, már csak elvesztett boldogságuk bus romjai felett keseregnek; hol a harosi düh nem korlátozható elvadulásában százanként, néha ezrenként lesznek csonkákká, tehetetlenekké s az így sebesültek lelket rázó szenvedésének iszonyu hangja mint nagy pusztulást jeltől zivatart rémes zugása tölti be a levegőt: ott bizonyosan a legkeservebb fájdalomokat, a legterheesebb szenvedéseket, a legkétségbeesőbb reménytelenséget láthatni és elképzelhetni.

És a Vörös kereszt egyület nemes és szent célja az, hogy ilyen nagy csapások idején értelmes vigyázásának, gazdag szeretetének s azon szép hivatásának, hogy Isten-

*) Ezen határozatnak engedve, bárha a mű szaklapok keretébe tartozik, jelen számunk Irodalom rovatában megkezdjük egész készséggel annak közlését. Szerk.

hogy a banditák e vidéken működnek. Gombos uram dugazdag, tisztelt ember lett és senki sem merné benne keresni a félelmes rablóvezért.

Az ifju visszatartott lélekzettel hallgatá az asszony közléseit. A nő kevés szünet után ismét folytató:

— Már most indulhatunk a kert felé; utközben elmondok még néhány apró részletet, melyek szükségesek arra, hogy az egész Gombos-história tisztán álljon szemid előtt.

A várat elhagyva, egy hegyoldalon mentek fölfelé, s utközben az asszony következőleg folytató közléseit:

— Hallottad a haldokló utolsó szavait: „Gombos ... fiamat mentették meg ...” Te nem ismered e szavak jelentőségét, elmondok tehát. Aztaz embert Steiner Györgynek hívták s Romániában nagy földbirtokai vannak. Ezelőtt 30 évvel még szegény marhakupez volt, de a Gombos társaságában gyorsan megvagyonosodott. E sivár lelki bandita szívében — ép úgy, mint Gombosnál is — egyetlen nemes érzélem lakott: egyetlen gyermeke iránt való szeretet. Valóságos majomszeretettel viseltetett fia iránt. Tanítottá azt mindenre a világon; egyik nevelő a másikat érte a háznál; azonban az elkényeztetett gyermek csak azt tette, a mit akart. Ilyen nevelés mellett egy léha, önhitt ifju lett belőle, erős hajlamokkal min-

nek szolgál, minden elővehető eszközeivel, ezer meg ezer szálú és minden irányban igaz lelkiismeretességgel s valódi emberbaráti érzéssel intézett szolgálatait, fáradozásai és áldozatai által a sajgó és vérző sebek fájdalomának élességét elvegye, a szenvedők szenvedésének súlyát könnyítse, a kesergő szívek bánatát némileg enyhítse, a csüggedt lelkekbe kétségbeesés helyett reményt öntsön, a pusztulás jajkiáltását elhallgattassa és az emberszeretetet ilyen áldásos mozgása közben mindenütt megnyugvást, mennyei békét szállítson be a bánattal feldult szívekbe.

Mindenekfelett lelkesítő, hogy Magyarország a Vörös kereszt egyet vedaszonya Erzsébet királyné. Ilyen királyi vezető után menni, ilyen angyalöságu főnök akaratára, buzdítására tenni az emberszeretetet szent kötelességét, nekünk öröm, boldogság! Lelkesüljünk tehát, tisztelt társak, s készséges odaadással sorakozván a nagy és nemes ügy munkásai közé, mintegy hűségi eskünk nyílt kifejezéséül éljen a királyné!

Minket, a kézdivásárhelyi választmány tagjait, saját külön érdekünk is felhív és egyenesen utasít arra, hogy a Vörös kereszt egyet nemes törekvéseinek szívvél és lélekkel segítségére legyünk, mert minket egy áldásos, jótékony intézet, a K.-Vásárhelyi létesítendő kórház felállításában s további fenntartásában egyedül a Vörös kereszt egyet segít az évenkénti ezerkétszáz frt fenntartási kegyes adományával, a tagsági díjaknak a központot illető részével és egy általa fizetett ápolónővel. Elismerve ezen ajándékozás nagyszerűségét, annál melegebb érzéssel, elkötelező háládatossággal állunk az egyet munkás tagjai közé és buzgó készséggel legyünk hű szolgálói és szolgálói. Ily odaadó munkásságra és feláldozó hűségre annyival inkább vagyok kénytelen felhívni a tisztelt tagokat, mivel én több elnökségeim mellé az ezen egyetnél járó fontos kötelességeket csak azon reményben vállaltam el, hogy engem meleg ügyszeretettel, fáradhatlan igyekezettel és készséges jóindulattal támogatni fognak, melyek nélkül nem is lenne elég erőm és időm elvégezni mindent, úgy, a mint azt kötelességérzetem parancsolja.

Midőn azért ezekre s tanácskozásunkra Isten kegyelméért és áldásáért könyörgöm, a gyűlést megnyitottnak nyilvánítom!

Irodalom.

Csikmegye földrajza a földrajz elemeivel. A miniszteri tantervnek megfelelően a népiskolák III. osztálya számára írta Józsa Sándor tanító. Ára 35 kr. Gyergyó-Ditró. Szerző tulajdona. 1884.

Midőn az ily című munkát akarom szerény ismertetéssel bemutatni, számot

den rosszra. Szenvedélyein nem tud uralkodni, mert hozzá van szokva, mindent könnyen elérni. Ezen rövid jellemzés szükségesnek tartottam, mert ezen ifjával nemsokára dolgoz lesz s ezélszerű, emberedet teljesen ismerni. Az öreg Steinernek tudomására jött, hogy Gombos ezimborának eladó leánya van s azon eszméje keletkezett, hogy jó volna a két gyermeket összeadni s ezzel a viszonyt kettőjük közt még szorosabbá tenni. Közölte is Gombossal tervét, de az, habár nem is utasította vissza, de nem valami kedvezően fogadta. Steiner egyelőre csak annyit kívánt, hogy fiát fogadja el egy pár napra vendégnek. Lehetetlennek tartotta, hogy 'az ő művelt, szeretetreméltó fia első pillanatra meg ne hódítson egy egyszerű falusi leánykát. Aztán, a fiatalok szeretik egymást, könnyen fog minden menni. A fiatal Steiner tegnap délután megérkezett Juliskáékhoz.

Mintha kigyó csipté volna meg az ifjút e szavakra, felkiáltott:

— Annak a nyomorult banditának a fia merészelt Juliskához közeledni!?

— No, és Juliska kinek a leánya? — szólt a nő hidegen.

— Az igaz — sohajtá az ifjú megsemmisülten. — Oh, de Juliska angyal s nem érdemes arra, hogy egy nyomorult léha ember szerelme által üldöztesse.

— Csendesesen, édes fiam. Légy türe-

adok néhány szóval arról is, mi indított engemet erre a vállalkozásra.

A népoktatásügyet érdeklő irodalmi művekkel megismerkedni minden tanítóra nézve kiváló nyereséggel jár. Ebből látja az ügy fejlődését, ez tartja őt fenn a haladás színvonalán, ez uton tudja meg, minő eszközök állanak rendelkezésére, ez teszi a működése terén való tájékozottságát teljessé, mely tájékozottság nélkül léptei nem biztosak, hanem csak olyanok, mint a köd homályában tapogatózóéi. Mivel azonban a szerény javadalmazás nem engedi meg a tanítónak, hogy a szakmájába vágó irodalmi termékeket megszerzezhesse s azokkal megismerkedhessék, ezt az ismeretet a tanítóegyesületek volnának hivatva közvetíteni, s nézetem szerint ezek tevékenységének multhatatlanul ki kell terjednie a paedagogiai irodalom termékeinek megírására s azoknak a tagokkal való megismertetésére.

Ha általában kíváncsi a népnevelés körében felmerülő irodalmi művek megismerése, többszörösen kíváncsi az oly munkával szemben, mely tartalmával különlegesen érdekli a népnevelés munkásainak egyik másik külön csoportját. Ilyen pedig a jelen munka reánk nézve; ez azt a megyét ismereti, melyben mi éljük napjainkat; azon iskolák számára van tankönyvül írva, melyekben mi szolgálunk, annyira felköltheti tehát érdeklődésünket, hogy a vele való megismerkedésnek elmulasztásáért vétkes figyelmetlenség vádjával kellene magunkat megterhelve éreznünk.

Parancsolja az ezen munkával való megismerkedést nekünk egy más tekintet is. Tudva van, hogy évek óta keverjük mi már a kovászát egy földrajzi könyvecskének, mely megyénk földrajzának tanításában a tanítónak segítségül szolgáljon; most, ezen évre is pályázat volt egyetünkben hirdetve ily mű megírására; de mozgalmainkkal, pályázatainkkal mind eddig nem tudtuk csak valamennyire is a célt megközelíteni, nem tudtunk a szükséges segédesszövegek mind eddig életet adni. Most, midőn jelen könyv, mely az akar lenni, a mit mi szándékoztunk előállni, kezeink közt van, meg kell azt ismernünk, hogy lássuk, csakugyan bírjuk-e benne azt, a minek mi szükségét éreztük; mert ha bírjuk, akkor a magunk külön törekvésével egy ily munkát létre hozni, felhagyhatunk.

Józsa Sándor könyve, mely Éltés Elek csikmegyei királyi tanfelügyelőnek van ajánlva, 72 lapon három szakaszban, mely szakaszok apróbb cikkekre oszlanak, tárgyalja a fölvetett tananyagot. Az első szakasz adja az alapismereteket, különösen ta-

lemmel, míg mindent megtudsz s aztán cselekedj úgy, a mint jónak látod. Tehát most már érted, ugy-e, a haldokló Steiner utolsó szavait, hogy őt Gombos gyilkolta meg, s hogy fiát mentsük meg a gyilkos körmei közül? Szegény embernek utolsó gondolata fia volt; nem tudott addig meghalni, míg veszályban levő gyermekéről nem gondoskodott.

— Nagy Isten! — kiáltott fel fájdalommal az ifjú — mikor lesz e borzalmas dolgoknak vége!?

— A vég tán közelebb van, mint gondold. Sejtelnem azt sugja, hogy a felhők minden oldalról tornyosulnak s a villám nemsokára sújtani fog.

— Oh, de a villám őt is sújtani fogja.

— Légy nyugodt, édes fiam; én örökösöm felette. Megmentem testét a haláltól s lelkét a szenvedéstől.

— Köszönöm, ezerszer köszönöm neked, asszonyom, biztató szavaidat. Te igazán a sors vagy maga, mely egyik perczben le-sújt, a másikban meg felemel.

— Meglehet, hogy eszköz vagyok a gondviselés kezében s küldetésem van, hogy a jókat védelmezzem s a bűnösöket büntessem.

(Folytatása következik.)

nit a látókörrel, látóhatárral, állásponttal, égtájakkal, tájékoztató a tanteremben, ismereti ennek alaprajzát; továbbá az iskolai épületnek, majd az iskolatelekeknek, helységnek következik földrajzi ismertetése s alaprajzának elkészítése; meg van állapítva azután a lakóhely, magán- és középületek, polgári község fogalma, egy a községek fajaié; szó van a község lakóiról nyelvre, vallásra, foglalkozásra nézve; majd a határ, folyó és álló vizek, utak ismertetésére halad, ennek alapján ismerteti a határ térképét, tájékoztató a térképen; tanít a levegőről, égaljról, áttekinti a község környékét s ennek alapján adja a járás fogalmát.

A második szakaszban a megye van ismertetve járásként szerint. A megye mind a négy járásának két-két cikket jut; az egyikben a járás községei vannak felsorolva s leírva egyenkint töviről-hegyire, hogy milyen helység: falu-e vagy nagyközség? milyen talaja van? mije terem? milyen foglalkozásuk a lakói? milyen az iskola-ügye? mi a története? sat.; a másik cikkben pedig általános ismertetése van a járásnak, hogy mik a határai? melyek helységei, vizei? milyen minőségű a talaja? mik a terményei az állat-, növény-, ásványországból? milyenek a lakók nyelvre, foglalkozásra nézve? hogyan áll a műveltség, ipar?

A harmadik szakaszban az előbbiektől inductív módon származott eredmény gyanánt a megye van ismertetve általában következő menetben: a megye határai, hegységei, vizei, éghajlata, talajminősége, termékenységi állapota, terményei, lakosai nemzetiség, vallás, foglalkozásra nézve; ipari, kereskedési, műveltségi állapota, utvonalai.

Szerzünk azon elvnek hódolva, hogy az alkotmánytani tudnivalókat népiskolában a földrajz és történet kapcsán kell tanítani, alkotmánytani ismeretek közlésére is felhasználja a kínálkozó alkalmakat. Így a polgári községről való tanítás alkalmat ad neki megismertetni a község szervezetét előjáróságával, képviselőtestületével, ezek teendőivel. A járás fogalmával kapcsolatban szól a járás hatóságáról, ennek földadatáról, egy a járásbírójáról; a megye fogalmának megállapításakor pedig közli a főbb tudnivalókat a megyei szervezetről, vagyis a tisztviselőkről, törvényhatósági, közigazgatási bizottságról, egy a törvényszékről.

(Folyt. köv.)

Különlék.

— **Személyi hir.** Br. Szentkereszty Stefánia urhölgy, városunk jótékony intézeteinek erőlyes vezetője, 3 heti itt időzés után folyó hó 25-én elutazott.

— **Háromszékmegye alispánja** folyó hó 34-án fogja a kézdivásárhelyi szeszgyárak kifolyásának felfogására épített czeementes gödröket megvizsgálni. Általában derék ifjú alispánunk nagy gondot fordít Kézdi-Vásárhely város egészségügyére, s remélhető, hogy ismert erőlyének sikerülend városunk egészségügyi mizeriáin mihamarább segíteni.

— **A kézdivásárhelyi jótékony nőegylet** a jövő hó első felében megkezdí rendes heti állástestélyeit.

— **A kézdivásárhelyi Vörös kereszt egyet** november 25-én egy műestélyt fog rendezni, melyen újdonságul élő képek is fognak a közönségnek bemutatattani. A város legszebb ifjú hölgyei fognak a képeknél közreműködni. Az estélyt táncvizigalom fogja befejezni.

— **Csik-Taplocza közönsége** a Larentz Albertné lemondása következtében megürült tanítónői állomásra Pécsi Izabella k. a. választotta meg, ki Lakatos Jánosné gondos és szakavatott felügyelete alatt álló neveldebből került ki. Örövendünk e sikerült választásnak.

— **A mult péntekre virradó éjjel K.-Vásárhelyt** tűz ütött ki s Ambrus [Albertnek a város délkeleti végében levő 7 kazal szalmája a lángok martaléka lett. Szerencsére északi szél fújt, mely a lángokat a mező felé

terelte, mert könnyen veszélyes lehetett volna a városra. A tűzvész oly csendben folyt le, hogy a lakosság kétharmad része csak reggel értesült az esetről.

— **Botrányos felírás.** Cs.-Somlyó végében következő felirat olvasható: „Tilos a vadászat Várdótfalvi, határon.” Valóban megbotránkoztató, hogy egy községben, hol 3 főtanoda van s majdnem minden háznál 4—5 tanuló van elszállásolva, ily hibás feliratot függesszenek ki. Ha már más nem volt, legalább egy tanuló kellett volna felkérni, hogy 5 szóból álló mondatban ne csináljanak 4 íráshibát.

— **Jókai Nagy-Enyeden.** Jókai Mór a Székelyföldről visszatérő útjában folyó hó 20-án Nagy-Enyeden kiszállott; régi barátja Zeyk Károly főispán hívta meg vendégül. Másnap ide érkezett Visi Imre is, a Hegedűs Sándor lemondásával megürült abrubbányai választókerület képviselőjelöltje. A különböző hatóságok tisztileg tisztelegtek Jókainál, ki megragadó szavakkal felelt az üdvözlőre, azután a kollégiumot látogatta meg, s a város nevezetesebb pontjait mutattatta meg magának. Délután 2 órakor a városházánál rendezett 80 területű banquetten vett részt; köszöntések mondatk Jókaira a képviselőre, a szónokra, a költőre, nejeire stb. Jókai a sokat szenvedett megye és város jövőjére s jelenlegi vezetőire köszöntött. Jókai a trónörökös könyvének szerkesztése érdekében huzamosabb időre való viszontlátást ígért.

— **Kenyérmezei emlék.** Hunyadmegye közelebből megtartott közgyűlésén a megye közönsége egyhangulag és közlekedéssel elfogadta a kenyérmezei hősök emlékének felállítására ügyében a régészeti társulat által tett indítványt. Az emlék az alkenyéri indóházhoz tervezetik. A kivitellel a megye fő- és alispánja bizatott meg.

— **Az első délkor s az egységes idő.** Washingtonból jelentik e hó 21-ről: Az első délkor megállapítása tárgyában összeült értekezlet elfogadta a javaslatot, mely szerint az egész világba nézve a nap kezdete attól a percztől számítassék, midőn az éjfélt az első délkörön beáll; ezzel egybehangzóan az órák a nap kezdetétől fogva 0-tól folytatólag 24-ig jeleztesse. Az értekezlet kifejezte reményét, hogy nemsokára sikerülni fog meg egyezésre jutni, hogy egy a csillagászati, valamint a hajózási időszámítás mindenütt az egységes éjféltől fog kezdődni. Jansen indítványára még az a határozat fogadtatott el hogy kifejezés adassék ama reménynek, mely szerint a méterrendszernek a kör és idő felosztásával való alkalmazása ismét technikai tanulmány tárgyává fog tétetni, hogy e rendszer, valahányszor tényleges előnnyel jár, alkalmazható legyen.

— **A kézdivásárhelyi kórház** megnyitása alkalmából rendezett hangversenyen felülfizettek: Br. Szentkereszty Stephanie 5 frt, Török Bálintné 1 frt, ifj. Szöcs Jánosné 1 frt, Szabó Róza 1 frt, Dobál Lajos 50 kr, Fejér János 50 kr, N. N. 20 kr, Kovács István járásbíró 1 frt, x+y 50 kr, ifj. Jakab István, Kovács Károlyné, Nagy Lajos, Tóth Géza, Benedek százados, Dr. Sinkovics Aurél, Grünberg Adolf (Oláhban) 1—1 frt, Rákosi Jakab 20 kr, Szabó Albert 1 frt 20 kr, Török Bálint 5 frt. Összes felülfizetés 23 frt 10 kr.

— **Az „Ország-Világ” XXI-ik füzeté** aszokott érdekes és változatos tartalommal jelent meg. Tartalmából felemlítjük a következőket: Görgény Szt-Imre. Irta és illusztrálta Nemes Ödön. — Meghívás. (Költemény.) Irta Gáspár Imre. — A havasok királynője. Történeti regény. P. Szathmáry Károlytól. — Bolyai Farkas emlékkövének leleplezése alkalmából. Irta és illusztrálta Nemes Ödön. — Makart János. — A „Jakab temetése.” Elbeszélés. Sziklay Jánostól. — A távozó madarakhoz. (Költemény.) Irta B. Büttner Lina. — Trüür-tririri. (Őszi kép.) Molnár Györgytől. — A martinschizai veszteg-intézet. (Képpel.) Mócs Zsigmondtól. — A hegedűhangszer történetéhez. Id. Ábrányi Kornéltól. — A hét története. Bolygótól. — Az acquinkumi ásatások. (Két képpel.) — Salamon király. Nemes Mihály eredeti rajza. — Férfi-kor. (Költemény.) Reviczky Gyuláról. — Rápolthyné. Adalékok Erdély történetéhez B. J.-től. — Lidi. Falusi beszély. Jásznigi

Sándortól. — Özv. Cserey Jánosné, szül. Zathureczky Emilia. Dr. Jancsó Benedek-től. — Szüret. Költemény. Farnos Dezsőtől. — A Frangepánok vára Tersattóban. (Képpel.) — Az aczellakat. Rege. Baumbach Rudolftól. — Fancsal. (Képpel.) — Az Alduna és a Vaskapu. Palotai Ákóstól. — Most az egyszer nem heti, de üres tárcza. Degré Alajos-tól. — Iskolában. Iskola után. (Két képpel.) — A merengő. (Képpel.) Mint a tartalom-jegyzék gazdagsága mutatja, az „Ország-Világ” méltán örvend nagy kedveltségnek és egészen megérdemli azt a pártfogást, mely egyre növekedőben van, kivált azóta, mióta Degré Alajos jeles írónk szerkesztésében a „Pallas” irodalmi és nyomdai részvénytársaság kiadásában jelenik meg. — A lap minden száma elárulja, hogy szerkesztő és kiadó a lehető legnagyobb gondot fordítják úgy tartalmára, mint kiállítására. A díszes lap ára: egy évre 10 frt, félre 5 frt, évnegyedre 2 frt 50 kr. Mutatványszám kívánatra ingyen és bérmentve küldetik. Előfizethetni legcélszerűbben postautalvánnyal az „Ország-Világ” kiadó-hivatalában, Budapest, gránátos-utca 6. sz.

16-ik közlemény

a Br. Szentkereszt Stephanie kezdeményezése folytán Kézdi-Vásárhelyt felállított kórház részére tett szíves adakozásokról.

Özv. gróf Mikes Benedekné Zaboláról: 24 drb $\frac{3}{4}$ -es, ékszőgre kőszőrült pohár, 12 drb $\frac{1}{3}$ -os szög pohár, 2 drb kupás szög butelia, 6 drb 0-3 literes szögös palack. 12 db dupla erős, 5 drb fertályos butelia dugóval, 4 drb $1\frac{1}{2}$ literes kancsó.

Szabó Elekné és Török Bálintné gyűjtésének folytatása: a kézdivásárhelyi timár ipartársulat, a kézdivásárhelyi szabóipartársulat, a kézdivásárhelyi szabóipartársulat ifjusága, a kézdivásárhelyi csizmadia-ipartársulat, a kézdivásárhelyi csizmadia-ipartársulat ifjusága 1-1 ágyfelszerelést.

Rácz András asztaltól: 6 drb pököláda, 2 drb téglázódeszka, 1 állvány és 3 drb kefesepro-nyél.

Czibalmos Ferenc asztaltól: 1 mosdó-asztal, 1 husvágó-deszka, 2 asz. gereblye-nyelek, 1 lépeső, 3 drb fogas-fa, 2 drb nagy lapító, 3 drb kis lapító, 6 drb köpöláda belackirozása, kapu-befestés; Czibalmos Gyulától: 1 tekenő.

Szabó Samu lakatostól: 3 drb sártakarító, 3 drb kules, 21 drb ablak-kiakasztó, sütőkemenczére való pléh, 1 fedőtartó fogas,

4 ajtósarok, kulesfordító és ütköző, függőny-pálcza csavarral, 28 drb falbavaló kánkó, 5 drb lámpatartó, 2 drb nagy csavar.

Mátyus László asztaltól: 3 szék. Kovács Áronné: 1 bőr rosta és 1 pléh kanna.

Jakab János építész az általa tett építés lezámolásakor 5000 drb cserép- s 26 drb lécz többletet elengedte.

Varga József kertész: 25 fő káposzta és 2 véka murek.

Özv. Pap Andrástól: 1 véka. Szöcs Mózesné sz. Jancsó Rebekától: 1 öt vedres ecetes hordó. Csizsár Dávidtól: 1 kézi lámpa.

Fogadják a buzgó gyűjtők és jótékony adakozók a kórház nevében leghálásabb köszönetünket.

Kézdi-Vásárhelyt, 1884. szept. 28.

Szöcs József m. p.

igazgató.

Kovács István m. p.

jegyző.

Szerkesztői izenet.

R. I. urnak. Léván. Feltételei nem az itteni gazdasági viszonyokhoz valók. Sajnáljuk, de senki sem hajlandó azokat elfogadni. Szíves üdvözlét!

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Október 24-én.

Magyar aranyjárdék 6%	125.—
Magyar aranyjárdék 4%	93.25
Magy. papirjárdék 5%	88.80
Magyar vasuti kölcsön	142.75
M. keleti vasuti államkötv. I. kibocs.	97.—
M. keleti vasuti államkötv. II. kibocs.	119.—
M. keleti vasuti államkötv. III.	104.—
Magyar földhermentesítési kötvény	100.50
M. földhermentesít. kötv. záradékkal	100.—
Temes-bánati földherm. kötvény	100.—
Temes-bánati földt. kötv. záradékkal	99.25
Erdélyi földhermentesítési kötvény	100.—
Horvát-szlavon földherment. kötv.	100.—
Magyar szőlődezmá-váltási kötvény	98.25
Magyar nyerevény-sorsjegy kölcsön	115.50
Tiszszabályozási és szegedi sorsjegy	115.50
Osztrák járadék papirban	80.85
Osztrák járadék ezüstben	81.90
Osztrák járadék aranyban	103.—
1860. államsorsjegyek	135.—
Osztrák-magyar bankrészvény	858.—
Magyar hitelbank-részvény	288.—
Osztrák hitelintézet-részvény	288.—
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	5.76
20 frankos arany	9.68 ¹ / ₂
Német birodalmi márka	59.80
London (2 havi váltókért)	122.—

A Brüni kis lutri.

H u z á s október 22-én.

27. 90. 9. 45. 65.

Felolós szerkesztők:

Hj. Dobay János.

Móricz Gyula.

Kiadó tulajdonos:

Szabó Albert.

Sz. 4358—1884.

tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kvásárhelyi kir. törvényszék, mint tkvi hatóság, közhirrre teszi, hogy Varga Mihályné végrehajthatónak Kovács Balog Áron végrehajtást szenvedő elleni 147 frt tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a kézdivásárhelyi kir. törvényszék területén levő, K-Vásárhely város határára fekvő,

a K-Vásárhely-kantai 419. számú tjkv-ben foglalt 1626. hrsz. ingatlanra az árverést 300 frtban ezezzel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1884. évi december hó 17-ik napján délelőtti 9 órakor K-Vásárhely községében a község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási ár alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis harmincz forintot készpénzben, vagy az 1881. LX. törvénycikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. Végrehajtható követelése és jár. erejéig bánatpénz letétele nélkül is árverezhet.

A k-vásárhelyi kir. törvényszék, mint tkvi hatóságnak 1884. évi szept. hó 23-án tartott üléséből.

Hirdetés.

HAUSER HERMANN ÓRÁS CSIK-SZEREDÁBAN.

Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy tisztelem berendeztem mindennemű **inga, álló, emallírozott, amerikai és zsebórákból.**

Ajánlom dus raktáromat a n. érdemű közönség b. figyelmébe.

Javítások két évi jótállás mellett gyorsan és pontosan eszközöltetnek a legjutányosabb áron.

Vidéki megrendelések a legpontosabbau teljesítettnek.

A n. é. közönség becses támogatását tisztelettel kéri

Hauser Hermann
órász.

(Cs.-Szeredában, Száva Lukács házában, a gyógytár mellett).

2—3

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

SÉTA-, MENYASSZONYI és HÁZI-RUHÁK
(TOILETTEK)

a legújabb divat szerint,

gyorsan és mérsékelt áron készülnek 30—50

Kovácsnai és Keresztesy

NŐI DIVAT-TERMÜKBEN. — BRASSÓ (főtér).

Ugyanott nagy készletben lévő kész esőköpenyek, kabátok és télfelsők, rószint megrendelhetők, mivel köpeny- és kabát-posztók (sima és ottomán), Peluchók, Chenillia, Toll- és Skongs-diszek nagy készletben vannak; ugy-szintén Selyem, Satin-merveileusók és faillek; Selyem és Pamut, Bársony sima és brocat ruhakelmék, Beige (Changeant) francia Chachemirok, női posztók és flanellek fekete és minden színben, továbbá karmantyuk (muff), posztó-kalapok és minden disztő és pipere-czikkek

kivételes olcsó áron kaphatók.

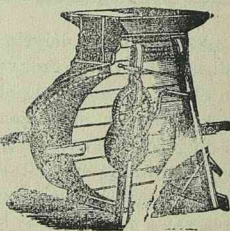
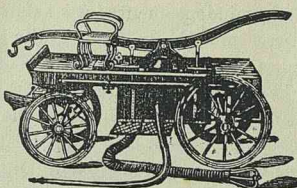
Minták kívánatra bérmentve küldetnek.

WASS és RIEMER

32—52

vaskereskedése,
gazdasági gépek,
FECSKENDŐK,
tűzoltó szerelvények és
harangok
állandó gyári raktára
és kiállítás

Sz.-Udvarhelyt.

Mint hazánk leghirnevesebb és megbízhatóbb gyárosainak képviselői, ajánljuk a következő, nagy választékban készletben levő gazdasági gépeket, eszközöket és szerelvényeket:

Soproni Seltenhofer Frigyes és fiától: tűzi fecskendők, tűzoltó-szerelvények és harangokat.

Budapesti Grossmann és Rauschenbachtól: kitűnő, legjobb szerkezetű kézi, löerejű járgányos esőplögépek és rostákat.

Budapesti Brogle Jozseftől: konkolyválasztó trieurók, szórórosták és kukuriczamorzsolókat.

Mosonyi Kühne Edétől: Hungaria Drill sorbavető gépek, lókapák, ekék és boronák, szecska- és repavágó gépeket.

Budapesti Kótzó Páltól: szecska-, repavágók, rostáló-, daráló-, vető-, boronáló- és összes ekéit.

Továbbá: Angolhon legelső gyárosa lincolni Clayton és Shuttleworthtól: gőzcséplők- és mozdonyokat. — Bécsi Tanczos Rezsőtől: tűz és betörés ellen biztos pénzszekrényeket.

Mindenen elősorolt gazdasági gépek, tűzi fecskendők, tűzoltó szerelvények és harangokból nagyválasztékú raktárt tartván, felhívjuk a nagyérdemű gazdaközönséget annak megtekintésére. Gépeink könnyű járása, szolid szerkezete és czélszerű használhatóságáról mindenki személyesen meggyőződhetik, mire nézve készek vagyunk a felelősséget elvállalni. — Magunkat a n. é. közönség szíves jóindulatába ajánlván, kérjük minél gyakoribb megbízásait.

Kiváló tisztelettel

WASS és RIEMER.